

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **L. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2021, č. j. MSK 137572/2021, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2022, č. j. 20 A 2/2022-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze 7. 10. 2021 uznal Magistrát města Ostravy žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v souvislosti s porušením § 36 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že na dálnici couval automobilem. Žalobce podal odvolání, které žalovaný rozhodnutím zamítl.

[2] Žalobce napadl toto rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který jí vyhověl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Uvedl, že žalovaný v přestupkovém řízení nedostatečně zjistil skutkový stav věci, protože nevyvrátil, ani neprokázal skutkovou verzi žalobce. Tou se musel zabývat, protože obrana žalobce nebyla bez dalšího a za všech okolností nedůvodná.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalovaný (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Tvrdí, že skutkový stav zjistil dostatečně. Obrana žalobce je ryze účelová, což má prokazovat videozáznam události a to, že žalobce nesdělil policistům na místě, z jakého důvodu musel na dálnici couvat. Krajiní nouze nepřichází z povahy věci v úvahu.

[4] Obecný zmocněnec žalobce se ve svém hrubém až urážlivém vyjádření ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Při této příležitosti zároveň uvedl, že mu nebyly přiznány náklady správního ani soudního řízení tak, jak požadoval.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve dle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Nepřijatelnost kasační soud podrobně vyložil v usnesení z 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[6] Pokud jde o kasační stížnost správního orgánu z posledně uvedeného důvodu, lze ji považovat za přijatelnou, pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu. Přijatelná by byla, přestože by takovým pochybením krajský soud nemohl zasáhnout do hmotně právního postavení stěžovatele. Opačný přístup by byl nežádoucí (rozsudek NSS z 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS.).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Otázce skutkového stavu v přestupkovém řízení se NSS již dříve opakovaně věnoval. Například dle rozsudku z 25. 7. 2019, č. j. 1 Azs 181/2018-29, ani případné nesplnění povinnosti součinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 s. ř.) nezbavuje správní orgán povinnosti zjistit podstatný skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 s. ř.). Již v rozsudku z 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010-132, pak NSS uvedl, že v rámci správního trestání je třeba klást zvláštní důraz na důkladné zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů a jejich rozhodnutí důsledně poměřovat zásadou materiální pravdy jako jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů ve smyslu § 3 s. ř., jakož i zásadou vyšetřovací (vyhledávací) podle § 50 odst. 3 věty druhé téhož zákona. Rovněž oznámeními o přestupku a úředními záznamy se NSS ve své judikatuře již zabýval. Záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci a sám o sobě jako dostatečný důkazní prostředek neobstojí (např. rozsudky z 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS, a z 9. 9. 2010 č. j. 1 As 34/2010-73, č. 2208/2011 Sb. NSS).

[9] Stěžovatel dále namítl, že žalobce nemohl být v krajní nouzi, protože situaci způsobil svým jednáním sám. K tomu NSS v rozsudku z 11. 2. 2021, č. j. 8 As 380/2018-31, č. 4150/2021 Sb. NSS, uvedl, že beztrestnost jednání v krajní nouzi představuje výjimku z odpovědnosti za přestupek, kterou je nutno vykládat s ohledem na její podstatu a smysl. Pokud jednající osoba se vznikem nebezpečné situace výslovně počítá a chce ji vyvolat

pokračování

(úmysl přímý), nebo je vznik nebezpečné situace vysoce pravděpodobný a jednající osoba je srozuměna s tím, že tato situace nastane (úmysl nepřímý), nemůže se dovolat vyloučení protiprávnosti svého jednání, jež vedlo k odvrácení jí předtím úmyslně vyvolaného nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem, z důvodu krajní nouze. Dle rozsudku NSS z 15. 12. 2016, č. j. 2 As 234/2016-27, je pro vznik stavu krajní nouze třeba skutečné, reálné nebezpečí, které přímo hrozí nebo trvá v čase i prostoru, nikoliv jen v představě osoby, která jej odvrací. Pokud nebezpečí není reálné, neexistuje ani ohrožení zákonem chráněných zájmů, nejde o čin spáchaný při odvrácení nebezpečí a nevzniká právo jednat v krajní nouzi. Odstraňování domnělého nebezpečí, při němž dochází k porušování zájmů jiných osob, je společensky nebezpečné a nežádoucí. Dále NSS upozorňuje, že dle krajského soudu nebyl v projednávané věci dostatečně zjištěn skutkový stav proto, aby bylo možné posoudit, zda zde krajní nouze byla či nikoliv.

[10] V projednávané věci nebyl dán důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje. Všemi vznesenými otázkami se již NSS zabýval.

[11] Co se týče žalobcem ve vyjádření na okraj rozporovaných nákladů řízení před správním orgánem, NSS uvádí, že se takovou námitkou v nyní projednávané věci nemůže zabývat. Nejedná se o otázku, ke které by byl NSS povinen se vyjádřit z úřední povinnosti. Pro úplnost soud uvádí, že případná kasační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná (usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012-41, č. 3321/2016 Sb. NSS). Uvedené platí obdobně i pro žalobcem rozporované náklady řízení před krajským soudem. Dle § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, nepřipustná. Vyjádření žalobce navíc dle obsahu za kasační stížnost považovat nelze.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu NSS z 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (usnesení NSS z 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalovaný (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalobce nebyl v řízení zastoupen advokátem a vyjádření ke kasační stížnosti zaslal obecný zmocněnec ze své e-mailové schránky, tudíž mu nevznikly žádné náklady. Z tohoto důvodu mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. února 2023

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu